JULI 1933 No. 3 18e Jaargang

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko", gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd

Ĉio per amo, nenio per forto. *(S. Franc. de Sales)*

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs	Adres der Redactie:	Afzonderlijke nummers
f 2.50 per jaar Eksterlanda Jarabono f 3.—	P. M. BROUWER Pahudstraat 134 's-Gravenhage.	20 cent. Advertentiën 50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING VAN „NEDERLANDA KATOLIKO"

gehouden op 5 Junie 1933 te Amsterdam.

Om kwart over 10 was de Kapel in het Gebouw „de Liefde" geheel gevuld met Esperantisten, gekomen uit alle oorden van Nederland. Ook een 20-tal Graalmeisjes uit Haarlem was aanwezig. De H. Mis werd opgedragen door de geestelik adviseur van de Amsterdamse afdeling: de Z.E. Pater G. J. Vonk S.C.J., die ook een prachtige predikatie in Esperanto hield, waarvan de tekst in dit nummer voorkomt. Na afloop van de H. Mis werd door de aanwezigen gezongen uit „Katolika Kantaro", de pas verschenen bundel van de Heer J. Westen. Toen van „Ni volas Dion" de laatste strofe geklonken had, daalden we de trappen af en gingen 2 groepen onder Amsterdams geleide de stad in ter bezichtiging van de bezienswaardigheden.

De Ochtendvergadering.

Een derde groep ging over tot de huishoudelike vergadering, die door de Voorzitter, de Heer H. Damen met de Kristelike groet geopend werd. Om een goed voorbeeld te geven was zijn openingswoord kort. Na de mededeling, dat de Heren Korting en Roelofs door huiselike omstandigheden verhinderd waren aanwezig te zijn, werden door de waarnemend sekretaris, de Hr. Westen, de notulen van de vorige jaarvergadering voorgelezen en zonder verandering goedgekeurd. Om de agenda te bekorten zal het jaar-

verslag van de sekretaris in het orgaan worden afgedrukt. Na beantwoording van door de afd. Rotterdam, Maastricht en Reusel gestelde vragen omtrent de IKUE-schuld, werd de begroting van de penningmeester goedgekeurd en de afd. Utrecht belast met de kontrole van de kas. Volgt bestuursverkiezing. Aftredend waren Mej. A. Beek en de Hrn Damen, Korting en Roelofs, terwijl de Hr. Aerdts wegens werkzaamheden bedankt had. Van de gelegenheid om kandidaten aan te bevelen werd gebruik gemaakt, nadat de afd. Bokstel inlichtingen gevraagd en gekregen had omtrent het rondschrijven van Rotterdam, waarin aanmerking gemaakt werd op de kandidaatstelling. Rotterdam beveelt de Hr. Lindsen aan. De Hr. Heilker en Fr. Wigbertus leveren een pleidooi voor de Hrn v. d. Burgt en Brand, terwijl de Hr. Heilker het volgend jaar de vergadering gaarne ingelicht zag omtrent de aktiviteit van de leden van het hoofdbestuur, opdat dit in de toekomst gezuiverd worde van minder- of niet aktieve elementen. Achtereenvolgens werden nu gekozen de Hrn. Brand, Damen, Korting, v. d. Burgt en Mej. Beek. Met op 1 na algemene stemmen werd de Heer Damen weer voorzitter.

Overgegaan werd tot de behandeling van de ingekomen voorstellen. De afd. Rotterdam nam het voorstel om op de jaarvergaderingen Esperanto te gebruiken terug. Het voorstel Venlo betreffende faciliteiten, te verlenen aan pas opgerichte of noodlijdende afdelingen, wordt door de afgevaardigde toegelicht. De voorz. deelt mede dat reeds verschillende faciliteiten werden verleend, maar dat deze afhankelik zijn van plaatselike omstandigheden en daardoor moeilik te reglementeren.

Bekend wordt het voor propaganda verkrijgbaar stellen van N.K.nummers tegen de kostprijs van 5 cent. Iedere afdeling wende zich tot het hoofdbestuur, dat in ieder geval afzonderlik zal beslissen. Nadat Venlo tevreden gesteld is sluit de voorzitter de ochtendvergadering en wordt overgegaan tot het punt „Lunch".

De Middagvergadering.

De heropening had niet plaats, dan nadat een persfotograaf zijn oogverblindend werk had verricht. De gemaakte groepsfoto is in ieder geval interessant door de kleurrijke voorgrond van Graalmeisjes, die nog geen Occidental geleerd hebben.

Na heropening en het zingen van „Katolika Himno" herinnert de Voorzitter de vergadering er aan, dat het volgend jaar het 25-jarig bestaan van N.K. gevierd zal worden. In een terugblik op het afgelopen jaar memoreert de voorzitter de figuur van Pater Severijns, ons door de dood ontvallen. Spontaan verheft de vergadering zich. De Bondssekretaris is door droeve familieomstandigheden niet aanwezig. Voorzitter spreekt de hoop uit dat het volgend jaar de Heer Korting weer onder ons zal kunnen zijn.

Welkom worden geheten in het biezonder Pastoor Poell, die gelukkig weer geheel de „jonge" is, Dr. Moller, die bereid is voor ons een rede te houden, de Heer Van Straaten, die ons in het Esperanto zal spreken over Zamenhof. Verder de afgevaardigden van de afdelingen, vooral van de nieuwe afd. Hoorn, Eersel, Schiedam en Alkmaar. De Heer Hoogeveen uit Haarlem wordt gelukgewenst met de pauselike en koninklike onderscheidingen, ontvangen voor 40 jaar trouwe dienst aan het bisschoppelik paleis.

Dank wordt gebracht aan Pater Vonk, voor zijn aangrijpende predikatie en aan de Amsterdamse afdeling voor de voorbereidende werkzaamheden.

Aan de orde komt de behandeling van de ingekomen voorstellen omtrent kontributieverlaging en het lot van de organen van N.K. en I.K.U.E. Het Hoofdbestuur heeft de verschillende voorstellen vervangen door een nieuw voorstel, dat beide punten bestrijkt. De afdelingen krijgen de gelegenheid hierover het woord te voeren. Maastricht vraagt nadere inlichtingen omtrent de „vele kanten" van het vraagstuk. Voorzitter antwoordt, dat het hoofdbestuur niet over voldoende gegevens beschikt om te weten of de afdelingsvoorstellen prakties uitvoerbaar zijn. De grootste moeilikheid is, dat E.K. feitelik geen I.K.U.E. uitgave is, maar in bezit van een N.V. Onderhandelingen met de tegenwoordige Administrateur staan op losse schroeven. Het hoofdbestuur wil in geen geval het landelik orgaan opheffen en wil ook E.K. niet missen. De te benoemen kommissie zal zoeken naar een gezonde basis. Naar aanleiding van vragen van Eindhoven worden de namen van de voorgestelde Kommissieleden genoemd, waaruit blijkt, dat alle „belangen" en alle „denkrichtingen" er in vertegenwoordigd zijn. De kontributieverlaging, waarvoor Tilburg pleit is afhankelik van de uitslag van het onderzoek van de Kommissie. Roelofarendsveen wil N.K. in ieder geval onverkleind behouden en is van mening, dat een goed Katoliek Esperantist én N.K. én E.K. leest. Uit de zaal roepen stemmen: „te duur". Roelofarendsveen betreurt het, dat van de IKUE naar buiten zo weinig blijkt en wenst vooral, dat E.K. werkelik het orgaan worde van IKUE. Venlo vindt het landelik orgaan niet zo interessant. Zij, die prijs stellen op het behoud ervan, moeten zich er op abonneren en het orgaan mag niet verplichtend zijn. Voorzitter zegt dat smaken verschillen en dat de meeste N.K.leden het orgaan wel op prijs stellen. Het orgaan onder de redaktie van de Hr. Brouwer voldoet aan de meesten zeer goed. Ook Rotterdam schat het „tijdschriftje" niet zo hoog en ziet niet de propagandistiese waarde ervan. Esperanto in de Katolieke dagbladen zou meer effekt hebben. Wormerveer wil N.K. behouden en zou in E.K. liever eenvoudiger Esperanto zien opgenomen. Bergen op Zoom brengt hulde aan de onbaatzuchtige en kompetente werkzaamheid van de Hr. Brouwer als

redakteur en de Hrn Heilker en Filott als leiders van de taalrubrieken en hoopt dat de kommissie zal worden aangewezen en er in slagen zal licht te brengen. Reusel zegt dat N,K. en E.K. niet verdwijnen mogen al oordeelt afgev. dat in N.K. wel wat meer Esperanto kon verschijnen. De Hr. Goossens krijgt het woord. Daar deze geen kans ziet in de toegestane tijd zijn mening te uiten, horen we slechts enkele fragmenten uit zijn betoog. De Hr. Lindsen is tegen de Kommissie, die hem partijdig lijkt. De Voorzitter meent dat de samenstelling alzijdig georienteerd is en de Kommissie in geen geval de spreekbuis van het Hoofdbestuur. Frater Bartolomeus vraagt naar de oorzaak van het minder goede funktioneren van IKUE en wenst de inhoud van N.K. uitgebreid te zien met een geregeld vervolgverhaal in Esperanto. Maastricht brengt naar voren dat Font Giralt wacht op onze beslissing en vraagt of het kontrakt met de drukker van N.K. geen beletsel zal zijn voor de uitvoering van latere plannen. De Voorzitter antwoordt. Het Hoofdbestuur heeft bij het maken van het voorstel vanzelfsprekend rekening gehouden met kontrakten. In stemming komt het voorstel van het Hoofdbestuur: benoeming van een Kommissie. Alleen Maastricht blijkt tegen. De Kommissie zal te onderzoeken hebben de mogelikheid om het bondsorgaan te doen verschijnen als nationaal bijvoegsel bij E.K. Gedetailleerde voorstellen dienaangaande brengt de Kommissie uit vóór 1 November a.s. Als leden van die Kommissie worden benoemd: de Hrn. de Jong (Roelofarendsveen), Manders (Venlo), Hagenaars (Maastricht), Schendeler (IKUE), Brouwer (Redakteur N.K.), de Bondspenningmeester, Frater van Zon en op voorstel van de vergadering de Hr. Lindsen. (Rotterdam).

Rede Dr. Moller.

Dan krijgt Dr. Moller het woord voor het houden van zijn rede: Esperanto een voornaam Katoliek wapen. Na uiteengezet te hebben de betekenis van de streektalen en de nationale talen en gewezen te hebben op de taal als behoeftefaktor in de menselike samenleving, waaruit heel natuurlik iedere beschaafde taal is gegroeid, komt spreker tot de behoefte aan een middel waarmee wij Katolieken onze ideeën kunnen uitdragen over de gehele wereld. Esperanto voldoet aan die behoefte. Wij kunnen op de geniale uitvinding van Zamenhof trots zijn. De taalwetenschap heeft moeten erkennen, dat een kunstmatige taal werkelik mogelik is en iedereen kan konstateren, van al de ontwerp-kunsttalen slechts Esperanto zich in de praktijk een plaats veroverd heeft.

Door het Pinksterwonder voorzag God op bovennatuurlike wijze aan een op dat ogenblik bestaande behoefte. Dat wonder is voor onze tijd niet meer nodig. Want op natuurlike wijze kan de mens nu in die behoefte voorzien. En waar op ons Katolieken de plicht rust onze geloofswaarheden over de wereld te dragen, moeten we

Esperanto als natuurlik middel in de behoefte daartoe gebruiken. Ons zou kunnen treffen het verwijt van traagheid. We zien hoe heden van Esperanto gebruik gemaakt wordt door de „Satanoj", een zeer waarschijnlik opzettelik gekozen naam, als we zien hoe hun strijd gaat tegen God en Godsdienst. Er is geen taal ter wereld, die zulk een invloed heeft als Esperanto in de hand van de Sovjet. Er is maar één tegengif. Wij moeten ook Esperanto gebruiken. Nergens ter wereld zijn de Katolieken in zulk een gunstige positie als in Nederland. Op Katoliek Nederland rust dan ook de plicht van die positie gebruik te maken en onze beginselen te verkondigen over de wereld. En Esperanto stelt ons hier in de gelegenheid in verbinding te komen met de meest verschillende mensen, ook niet-Katolieken, en zo ongemerkt het goede zaad te zaaien. Esperanto helpt mee, want in Esperanto is iets dat vertrouwen wekt en verbindend werkt. „Espero Katolika" is een van die middelen en hoe dan ook, dit internationaal orgaan moeten we in stand houden. Met Esperanto moeten we ons internationaal verbinden.

Werken we ervoor, dat Esperanto op de scholen onderwezen wordt. Er is op school zoveel, dat gemist zou kunnen worden. Niettegenstaande de slechte tijdsomstandigheden hebben we vertrouwen op de tegenwoordige Minister van Onderwijs, die over onderwijs gezonde denkbeelden heeft en Esperanto een goed hart toedraagt. Tot zolang echter moet feitelik iedere Katoliek Esperanto leren om aan zijn internationale plicht te kunnen voldoen. Onze Esperantobeweging mag niet ontaarden in geliefhebber, in overbodig en onzinnig gedoe. Veel wordt door de Esperantisten gedaan, dat overbodig en niet gewenst is. Om iets te noemen: laten we er om denken dat we in Nederland geen Esperanto nodig hebben. Laten we Esperanto gebruiken om internationaal te kunnen zaaien het goede zaad. Lenin heeft eens geschreven: „In ieder land groeit ons jonge leger. De enige sluitboom is het taalverschil. Deze zullen we verwijderen door Esperanto. Kameraden de leuze zij: Esperanto de twede taal en dan is de toekomst ons." Laten wij Katolieken dit toepassen op ons zelf. Esperanto de eerste en voor de meesten de enige vreemde taal naast de moedertaal.

Na een daverend applaus dankte de Voorzitter Dr. Moller voor zijn magistrale rede en zei, dat we langen tijd nodig zouden hebben om de rijkdom van gedachten in die rede vervat in ons te verwerken.

Lezing Heer Van Straaten.

Nu volgde de lezing van de Hr. van Straaten over het onderwerp: Zamenhof, ekzemplo, ankaŭ por ni. Wij Katolieken kunnen niet altijd onderstrepen de mening van vele Esperantisten, die in Esperanto een soort godsdienst, gevonden hebben. Wij kunnen

niet deelnemen in de langzamerhand ontstane Zamenhofkultus. Maar wel heeft de persoon Zamenhof eigenschappen, die ook voor ons het navolgen waard zijn. In Zamenhof konstateren we de mensenziel, die van nature Kristelik is. Achtereenvolgens toont spreker aan de prachtige eigenschappen zoals: bescheidenheid en belangeloosheid, waarmee Zamenhof een voorbeeld gegeven heeft aan vele, ook Katolieke Esperantisten, die, in schrille tegenstelling daarmee, steeds op de voorgrond willen treden en de eerste plaats willen innemen. Navolgenswaard is ook het onwankelbaar idealisme van Z. en de bewonderenswaardige volharding waarmee hij voor die idealen gestreden heeft. Wij, die ons niet kunnen voorstellen de moeilikheden waarmee hij in zijn tijd te kampen had en die nu de vruchten plukken van zijn onvermoeibaar werken, moesten meer hebben van zijn geduld en zijn uithoudingsvermogen. Veel kunnen we van Z. leren én als Katoliek én als Esperantist.

Een goed slot vond spreker in „La Vojo", waarvan hij enkele verzen voordroeg als opwekking tot het navolgen van Zamenhofs voorbeeld.

De mooie Esperantovoordracht werd aandachtig aangehoord en beloond met een dankbaar applaus en een dankwoord van de Voorz.

Rondvraag.

Hiervan werd nog door enkelen gebruik gemaakt. De Hr. Lindsen vroeg om een Katoliek Esperanto Kongres. Voorzitter beloofde, dat het volgend jaar bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van N.K. dit Kongres zeker zou plaats hebben in de stad van oprichting. Enkele leden wilden de gehouden redevoeringen graag gedrukt zien. Zo mogelik zal aan dit verzoek worden voldaan. Frater Wigbertus trachtte nog gauw abonneés voor E.K. te werven. De Heer Heilker sprak zijn vreugde uit over het aanwezig zijn van de Graalmeisjes en spoorde de leden aan de woorden van Dr Moller goed in overweging te nemen. Pater Joachim deelt mede, dat er sluitzegels uitgegeven worden met een afbeelding van het H. Hart en een Esperanto-tekst. Hij beveelt deze sluitzegels aan voor gebruik bij internationale korrespondentie. De eerste 50 bestellers van 100 eksemplaren zullen 100 stuks present krijgen.

Het was ver over 5 toen de Voorzitter, na dankzegging aan de Amsterdamse afdeling voor de zorgvolle voorbereiding van deze dag, de drukbezochte, spannende en geanimeerde vergadering kon sluiten met de groet der Kristenen.

Boottocht.

Na een wandeling door de stad werden toen een drietal bootjes bestormd, waarmee een rondvaart werd gemaakt door de Amsterdamse havens. Na afloop daarvan werden de deelnemers aan

wal gezet. Jammer niet allen op dezelfde plaats, zodat enkelen wreed gescheiden werden van hun gezelschap en de reis naar huis alleen moesten maken. Ook dezen zullen echter wel tuis gekomen zijn voldaan over deze warme 2e Pinksterdag.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

JAARVERSLAG

over het vereenigingsjaar 1932-1933 van de Nederlandsche Bond van R. K. Esperantisten: „Nederlanda Katoliko".

Algemeen Overzicht.

Hoewel ons door bijzondere omstandigheden de juiste cijfers omtrent het ledental van onze bond ontbreken, kan met vreugde worden geconstateerd, dat „Nederlanda Katoliko" zich, ondanks de bezwarende tijdsomstandigheden en de verhoogde contributie dit jaar over het algemeen uitstekend heeft kunnen handhaven. Toch is dit niet zonder eenige bedenking. Immers, er ontbrak de stuwende hartslag der quantitatieve vooruitgang, waarop we als propaganda-organisatie moeten leven niet alleen, maar die we noodig hebben bovendien om onze positie ten opzichte der andere landelijke organisaties te handhaven. Juist op grond van hun ledental zijn er bepaalde organisaties, die in de Nederlandsche Esperanto beweging een domineerende ja zelfs overheerschende rol willen spelen, en al kunnen we de billijkheid van het eerste niet ontkennen, aan het laatste zullen we slechts kunnen ontkomen door een snelle aanwas van ons ledental.

Het Ledental.

Zooals reeds werd opgemerkt bleef het aantal leden van onze bond vrijwel stabiel. Toch meenen we de aandacht te moeten vestigen op een feit, dat telkenjare weer moet worden geconstateerd: n.l. de groote wisselingen in de ledenlijst. Een groot aantal leden moest ook dit jaar weer worden afgeschreven. Het staat vast, dat groote aantallen Katholieke Esperantisten óf niet aangesloten zijn bij de organisatie waarin ze behooren óf wat meer waarschijnlijk is, buiten elke organisatie staan. Daar in de allereerste plaats ligt een groot terrein voor onze propaganda en onze actie.

Het getal onzer afdeelingen is rooskleuriger. Op de vorige jaarvergadering trad de nieuwe afd. Venlo toe, daarna in de loop van het jaar de afdeelingen West-Friesland, met hoofdzetel in Hoorn, Schiedam, Eersel en Alkmaar, terwijl tijdens de laatste jaarvergadering nog werd ingeschreven de afdeeling Wormer. Een vooruitgang dus van 6, zoodat het totaal aantal thans 31 is.

De Afdeelingen.

Meerdere dezer afdeelingen ontwikkelden een voorbeeldige activiteit, en onderhielden voortdurend contact met het hoofdbestuur. Enkele konden zelfs een ledenwinst van 50% en meer noteeren. Jammer genoeg zijn er ook, waarvan nimmer ook maar iets werd vernomen, wier bestaan zelfs in twijfel moet worden getrokken. In enkele plaatsen is tengevolge van een cursus een nieuwe afdeeling in voorbereiding, b.v. in Delft. 3 Afdeelingen geven thans een eigen cluborgaan uit n.l. den Haag, Amsterdam en Maastricht.

Het Hoofdbestuur.

Dit jaar bleef het aantal bestuursvergaderingen om financieele redenen wederom zeer beperkt n.l. slechts 1 op 27 November 1932, des te meer werd er schriftelijk afgehandeld, het Dagelijksch Bestuur vergaderde meerdere malen om spoedeischende zaken af te doen. Het secretariaat werd op uiterst accurate wijze waargenomen door den heer Korting, die echter in de laatste maanden door familieomstandigheden zwaar werd gehandicapt en zich ten slotte genoodzaakt zag zijn functie neer te leggen. Zoo aan iemand, dan past zeker aan hem een woord van dank voor de vele opofferingen die hij zich voor de bond heeft getroost. De heer Aerdts nam voorts zijn ontslag als lid van 't hoofdbestuur.

Het Orgaan.

Met uitzondering van September 1932 verscheen het orgaan geregeld eens per maand. De redactie bleek in uitstekende handen, bij de heer Brouwer die er in slaagde niet alleen het tijdig te doen verschijnen, maar ook de inhoud op een hooger niveau te brengen.

Het Examencomité.

Dit instituut was voor het hoofdbestuur een zaak van doorloopende zorg. Bespreking na bespreking werd daarover met de andere landelijke organisaties gehouden. De onderhandelingen zijn echter afgesprongen op de onwil der Federacio de Laboristaj Esperantistoj, die haar eischen aan de andere organisaties wenschte op te dringen. Voor het jaar 1933 bleef het huidige comité gehandhaafd. Ook het hoofdbestuur van N.K. voelt de noodzakelijkheid van een nieuwe overeenkomst tusschen de landelijke bonden en het examencomité, zoodat wederom werd ingegaan op de uitnoodiging van L.E.E.N. om de zaak nieuw onder de oogen te zien. Inmiddels is het voorloopig nog een „question brûlante" en valt onmogelijk te zeggen of deze nieuwe onderhandelingen tot een voor N.K. accepteerbaar resultaat zullen leiden.

Diversen.

Op de gebruikelijke wijze werd ook dit jaar een aanbeveling van onze bond in de Nijmeegsche cursus opgenomen, terwijl in

het „Vademecum voor de Nederlandsche Esperantist" onze organisatie uitvoerig werd vermeld.

Het bestuur heeft gemeend de uitgave van kleinere boekwerkjes ten behoeve van onze leden of ter propageering van Esperanto onder Katholieken wederom ter hand te moeten nemen, ook al waren de ervaringen daarmede in 't verleden niet bemoedigend, althans niet finantieel. Begonnen werd met de uitgave van een zangbundel, die als „Katolika Kantaro" door het hoofdbestuurslid de heer Westen werd verzorgd. Uitgave van enkele brochures is ernstig in overweging.

Personalia.

Wederom ontviel ons dit jaar een onzer oudste pioniers n.l. Pater Severijns uit St. Agatha. Hij was een figuur, die ons tot voorbeeld kan strekken van idealisme, optimisme, taai geduld en harde werklust. Zijn ziel ruste in vrede.

Een ander onzer werkers van het eerste uur n.l. de heer Hoogeveen in Haarlem, viel de hooge eer te beurt door Z. H. de Paus begiftigd te worden met het eerekruis „Pro Ecclesia et Pontifice". Het eeremetaal siere hem nog vele jaren.

Slot.

Het valt niet te ontkennen, dat er in dit verslag sombere klanken vallen te beluisteren, veel van hetgeen we dit jaar hoopten te bereiken is niet in vervulling gegaan, maar we staan thans voor ons 25-jarig jubileum, dat is een rede te meer om nogmaals alle hens aan dek te roepen. We zullen het vieren met 2000 leden!

Een woord van dank past hier aan allen, die hun beste krachten in dit jaar aan onze organisatie hebben gegeven, in 't bijzonder aan voorzitter Damen, die in waarheid de ziel van onze bond was en is.

We eindigen dit verslag met een kleine variatie op een allen bekende omroepleuze: „WIN ER ÉÉN BIJ VOOR N.K."

J. H. WESTEN.
waarn. secretaris.

ESPERANTO-EXAMENS.

Den Haag 6 Mei 1933. Dipl. A.

Deelgenomen door 110 kandidaten. Geslaagd 85, waaronder de volgende N.K.-leden: de dames A. M. van Kalken, G. A. Olijslager, L. M. Koot, M. van Kempen, J. M. Streefland, E. E. Hopman, de heren A. W. de Boer, W. J. Roedig, B. Knuit.

Den Haag 13 Mei 1933. Dipl. B.

Deelgenomen door 47 kandidaten. Geslaagd 32, waaronder de volgende N.K.-leden: de dames K. J. Vernooy, G. T. Hoogbergen, de

heren P. M. Brouwer, L. C. Emmerik, P. J. G. Geradts, F. T. K. v. Hoek.

Groningen 25 Mei 1933. Dipl. A.

Deelgenomen door 98 kandidaten. Geslaagd 70, waaronder de volgende N.K.-leden: de heren H. J. Velting en M. A. G. Lutgerhorst.

Bergen op Zoom 27 Mei 1933. Dipl. A.

Deelgenomen door 34 kandidaten. Geslaagd 21, waaronder de volgende N.K.-leden: de dames E. J. Thissen, M. A. Kerremans en de heren F. G. van Hoesel, E. W. L. Kramer, P. Wetten, F. C. H. Looyen, P. J. J. Gompel.

VERBETERING.

De illustrator van Katolika Kantaro is de Heer *Louis* Weijts en niet zoals abusievelik vermeld stond onze penningmeester de Heer Leon Weijts.

DIVERSEN.

EEN INTERNATIONALE STAD.

In Praag kunnen de rechtbanken prosessen voeren in 31 verschillende talen. Dit gebeurt met behulp van een leger van 473 tolken (75 Fransen, 72 Engelsen, 164 Duitsers). Het salaris van die tolken is ons niet bekend.

Troost is dat bijna al deze tolken ook Esperanto kennen.

ONDERSCHEIDING.

De Heer H. Hoogeveen te Haarlem, algemeen bekend onder de naam „Bertus van de Bisschop" heeft de dag herdacht, dat hij voor 40 jaar in funktie trad als huisknecht-koster aan het bisschoppelik Paleis te Haarlem. Het was een luisterrijke dag. In de ontvangsalon van het Paleis werd hij toegesproken door Z. H. Eks. Mgr. Aengenent. De jubilaris ontving het Kruis van „Pro Ecclesia et Pontifice" en de Zilveren Ere-medalje van de Oranje Nassau-Orde.

Op deze plaats aan de Ere-Voorzitter van de Haarlemse N.K. Afd. onze hartelike gelukwens.

ZAMENHOF MONUMENT TE BERGEN OP ZOOM.

Men meldt ons dat de onthulling van het monument te B. O. Z. plaats zal hebben niet eer dan eind Julie. Zij, die er voor voelen kunnen hun bijdrage storten op girorekening 202756 van A. Jordans te Bergen op Zoom.

VORSTELIKE BELANGSTELLING.

Kroonprins Gustaaf Adolf van Zweden bezocht de Esperanto-tentoonstelling te Stockholm. Hij liet zich inlichten over Esperanto en de Esperantobeweging en bleef bijna een uur in de zaal om alles goed te bezichtigen.

KONGRES TE DUINKERKEN.

De Noordfranse Esperanto Bond heeft in Duinkerken een Kongres georganiseerd en wel op 1 en 2 Julie a.s. De Handelskamer in Duinkerken geeft voor dit Kongres een belangrijke subsidie. Er is belangstelling uit Engeland, België, Duitsland en Nederland.

Inlichtingen geeft Jakob Telling, Ĉefdeligito van U.E.A. in Nederland. Bellevoysstraat 36, Rotterdam,

---

BERICHTEN UIT:

Nederland. De Ned. Ver. van Spoor- en Tramwegpersoneel, heeft door de bemiddeling van I.F.E.T.T, (Intern. Esp. Ver. van Transp. Arb.) voor het verkrijgen van inlichtingen betr. lonen, diensttijden, toepassing van richtingswijzers bij trams enz., in verschillende landen, door middel van Esperanto, verschillende gegevens uit 25 steden in 14 landen.

(Kom. I. T. F.)

Spanje. Het 13e kongres van de Sosialistiese Partij heeft met algemene stemmen een resolutie voor offisieele opname van Esperanto in de scholen aangenomen.

(J. E!)

Japan. In Japan zijn tans 47.000 Esperantisten in verschillende Esp. Organisaties verenigd. De regering staat zeer gunstig tegenover Esperanto.

(J. E.)

Frankrijk. De Kamers van Koophandel steunen de Esp. Beweging. De Parijse K.v.K. inviteerde het 24e Universele Kongres in Parijs en ontving het Kongres in haar Paleis. De K.v.K. in Douai en Boulogne sur Mer spraken zich uit voor E. op de scholen. De K.v.K. in Arras organiseerde een E. kursus. De K.v.K. in Limoges subsidieerde de plaatselike E. Verenigingen ieder met Fr. 100.— en die in Duinkerken ieder met Fr. 5000. De K.v.K. in Grenoble organiseerde een lezing, waar de Heer Baudet sprak over E. voor een gehoor van 300 personen. De Franse K.v.K. in Londen neemt in haar bulletin artiekelen op in het Frans en in Esperanto. De tentoonstellingstrein van de Franse K.v.K. heeft een spesiale Esp. afdeling.

Oostenrijk. De direktie van de Oostenrijkse Spoorweg Federatie heeft de eis gesteld aan de kondukteurs, die wensen dienst te doen op de sneltreinen, dat zij bekend moeten zijn met een tweede taal of met Esperanto. In Maart jl. heeft de direktie eksamens doen afnemen in de verschilende talen en in Esperanto.

Italië. Wegens het grote sukses van de uitgave van een gids in Esperanto voor Milaan en de Lombardijse meren, heeft de Italiaanse toeristenbond besloten om eveneens een gids in Esperanto uit te geven van Rome.

(Senn.)

VAN „GOED FATSOEN" EN EEN „FIETS".

In „Lab. Esp." van 10 Junie lazen we van een fietser, die aan niemand wil laten merken, dat hij niet fietsen kan en daarom te voet naar zijn werk gaat: 2 uur heen en 2 uur terug.

Wij hebben die fietser opgezocht en hem gewezen op het nut dat hij van zijn fiets kon hebben, als hij fietsen zou hebben geleerd. Nu kan onze vriend fietsen en behoeft hij zich om zijn fiets niet meer te schamen. De grote afstand naar zijn werk legt hij per fiets af en hij gevoelt zich daar best bij.

Op zekere avond werd hij met spoed bij zijn buurman ontboden. Hij neemt zijn fiets, springt er op en.... springt er weer af, want hij is voor het huis van zijn buurman. Ons beider vriend had wel een gezond verstand, maar hij meende het een zaak van „goed fatsoen" iedere gelegenheid aan te grijpen om zich in het fietsen te oefenen en te laten zien, dat hij fietsen kon.

Er is tussen onze Arbeiders vrienden en ons verschil in de opvatting van „prinsipieel" gebruik van Esperanto. Overeenkomst is het „prinsipieel" gebruik als zodanig.

Leden van S.A.T. die „niet zo naif zijn te geloven, dat E. de nationale talen niet zal verdringen" en die „nu reeds de konsekwenties (trekken) uit het feit, dat in de toekomst over de gehele wereld een gemeenschappelike taal zal worden gebruikt" (Zie: „Het Arbeiders Esperantisme door E. Lanti" blz. 5) gebruiken dus prinsipieel altijd en overal waar dit mogelik is Esperanto.

Wij, die een gezond internationalisme gebouwd willen zien op een gezond nationalisme, *gebruiken* prinsipieel in eigen land de moedertaal en Esperanto in het internationaal verkeer. Wat weer niet zeggen wil, dat we de gelegenheden missen kunnen ons in Esperanto te *oefenen.*

Als de SAT-leden hun fiets willen gebruiken voor een bezoek bij hun buurman zullen we daarvan niets zeggen. Wij zullen echter fietsen als we een fiets nodig hebben. Ook al denkt onze buurman dan dat we misschien niet durven fietsen.

PREDIKO DE PASTRO G. J. VONK S. C. J.

Kaplano de la Preĝejo de la Sankta Anna je la Jarkunventago de „N.K." en Amsterdam la kvinan de Junio 1933a.

En la nomo, de l' Pastro kaj de l' Filo kaj de l' Spirito Sankta. Amen.

„Venu Spirito Sankta kaj sendu el la Ĉielo radion de Via Lumo."
Vortoj el la Sankta hodiaŭa Meso.

„Kom, H. Geest en zend uit den hemel een straal van Uw licht."
Woorden uit de H. Mis van heden.

Karaj Gesamkredanoj
kaj gesamideanoj.

Hodiaŭ ni festas kun nia Patrino la Sankta Eklezio la altsanktajn tagojn de Pentekosto.

Pentekosto! Tio estas la kronado de ĉiuj festoj en la Katolika Eklezio. Mi demandas al Vi, gefratoj en Kristo: Kio estus la Kristanismo, se ne estus ekzistinta en la Eklezia historio la Unua Pentekosta festo?

Kio estas bildo, bele, elegante, gracie ĉizilita kaj polurita, sed cetere sen iu vivo?

Kio estas komplete instalita universitato sen profesoroj?

Kio estas grandega centra elektrejo, kiu neniam estas ebligita funkcii?

Kio estas belega kaj samtempe forte konstruita domo sed sen la muziko de vivaj voĉoj en ĝi?

Kio estas tre bela veljaĥto, kies veloj frendas nestreĉitaj, ĉar tie ne estas la vento, kiu la ŝipon puŝas antaŭen?

Nu, ĉio tio estus la Eklezio sen la altfesto de Pentekosto.

Certe, antaŭ la Unua Pentekosta Ventego la Ŝipo de la Eklezio genie estis projektita, genie konstruita, sed tamen, ĝi estis ankoraŭ nur konstruaĵo. skeleto, kui atendis je vivo, ĝi estis ŝipo, kiu atendis je direktilisto, kiu atendis je favora vento kaj je pasaĝeroj.

Nu, vidu, Pentekosto venas kaj la veloj ŝvelas, kapabla direktilisto tenas la direktilon, dum tri mil vojaĝantoj prezentas sin por la forveturado.

Pentekosto venas kaj la ŝipo majestoplene glitas antaŭen super la ondoj de la centjaroj.

Tio estas la signifo de Pentekosto. Ĉio estis preta, la formo estis fandita, nur la vivo ankoraŭ devis esti enblovata. Jes, je la Unua Pentekosta festo venis en la Eklezion Katolikan Dia Vivo kaj Dia forto.

Sed, karaj gesamkredanoj, ankaŭ nun ankoraŭ estas Pentekosto, ĉar iam veninte la Spirito Sankta ĉiam restos.

„La Patro sendos al Vi alian konsolanton, por ke Li en eterneco restu ĉe Vi."

Ne, la Pentekosta festo estas ne nur memoro al fakto, kui pretiris, kui estas kunturnata kun la rapidaj radoj de la tempo, kiu malaperis per grandegaj paŝoj, tiel ĉio preteriras, kio estas nedaŭra.

Ne, Pentekosto estas restanta festo kun eterna oktavo.

La Spirito Sankta estas restanta kun la Eklezio.

Kaj precipe en nia tempo, kiam ĉio tremas kaj tremegas, ĉio skuas kaj ŝiriĝas, ĉio ondiĝas kaj estas nefirma, nun ni ne devas demandi maltrankvile kaj zorge: Kio okazos, kio kreskos el tui ruino kaj tiu putro. Ĉu vi ne aŭdas, ke la socio krakas en ĝiaj ĉarniroj?

Ankaŭ en nia tempo ni aŭdas la fortan bruon, kun kiu la Sankta Spirito aperis je Unua Pentekosta tago.

Ankaŭ min ankoraŭ la Spirito Sankta aperas en la hodiaŭaj okazoj.

Ankaŭ nu ankoraŭ la Spirito Sankta aperas en la hodiaŭaj okazoj

La domo en kiu la Apostoloj estis sidantaj, tremis kaj tremegis. Ankaŭ la Eklezio tremegas. Grandaj fragmentoj defalas

Ĝiaj pastroj estas mortigataj aŭ forpelataj, ni aŭdas la tintadon de armiloj, ni aŭdas la frapadon sur ĝiaj pordegoj de kirasataj piedoj. La komunismo bategas sur ĝiaj riglitoj. Ventegoj de manko de kredo muĝas super la tegmento, skuas la fenestrojn.

Sed, Kristanoj, ne timu!

Ĉar tio estas la signo de la Sankta Spirito.

Tio estas Lia Ventego, kiu disjetas la grenventajon neuzeblan.

Tio estas ankaŭ Lia Ventego, kiu vekas la Kristanojn el ilia lama ripozo.

La Eklezio ne estas fortikaĵo, kui estas forte barikadita. La Kristanoj ne povas post la muroj de la vero ekdormi.

Ne, la Eklezio estas batalanta, luktanta Eklezio. La Apostoloj aŭskultis al la voĉo de la Sankta Spirito. Tiam ili fariĝis vere Liaj Apostoloj, Liaj Senditoj, sin fortigantaj per Lia forto. Tiun forton kaj gracon ili transverŝis ankaŭ en aliajn.

Nu, amataj gefratoj en Kristo, Vi ankaŭ aŭskultu! Firiĝu Apostoloj de kredo, Apostoloj de amo, Apostoloj de fervoro, Apostoloj de forto, Apostoloj de kuraĝo, Apostoloj de la fakto.

Ni leviĝu el nia dormeto, ni leviĝu el nia komfortemeco.

Ni ne timu ekkapti, por ke per la helpo de la Sankta Spirito la mondon sen Kristo ni prenu por la standardo de nia Reĝo Jezuo Kristo.

Katolikaj Esperantistoj en Nederlando, kun niaj fratoj kaj fratinoj en la tuta mondo, kiuj kredas en la mistero de la Sankta Spirito, kuraĝe ni uzu la internacian lingvon Esperanton, por ke sub la konduko de la Spirito, Apostolaj de la fakto ni estu kaj restu ĝis

saluto de nia Patrino la Sankta Eklezio, ĝis saluto de multaj animoj, ĝis feliĉego de ni ĉiuj en la eterna Paradizo kun ĝiaj ĉiamdaŭraj plezuroj.

Amen.

BOEKBESPREKING.

„VADEMECUM VOOR DE NEDERLANDSCHE ESPERANTIST"
van J. K. Munters.

In een 60 tal bladzijden kan men verschillende gegevens vinden omtrent de Esperanto beweging in Nederland. Een kort geschiedenis overzicht, vermelding van verschillende Esp. Verenigingen en groepen, Vertegenwoordigers buitenlandse bonden, Deligitoj van UEA, tijd en plaats van bijeenkomst van verschillende klubs en nog veel meer, is opgenomen in dit boekje, dat zeker van nut kan zijn voor ieder, die met de toestand van E. in Nederland op de hoogte wil zijn en voor hen, die wel eens adressen nodig hebben.

Waar zijn de namen van de Katolieke leden van de Eksamenkommissie?

ŜTUPARETO.

Eenvoudig Esperantoleerboek voor Dipl. A. door P.Ch.M. v. d. Vijver.
Uitgave: N. V. Lecturis, Eindhoven. Deel I en II.

Alweer een nieuw leerboek. Maar een leerboek, dat rekening houdt met de „betrekkelike" gemakkelikheid van E. Trap na trap wordt de leerling opgevoerd tot de hoogte van het A. eksamen. Eenvoudige voorbeelden en veel oefeningen maken het heel geschikt voor hen, die niet veel meer van „hun" taal weten. Het is een boek, ontstaan uit de praktijk en we menen, dat ook kursusleiders, die zoeken naar een geschikte handleiding er veel aan kunnen hebben.

We hebben enkele opmerkingen. Zo oordelen we de uitspraak van de *a* heel slecht gedemonstreerd. De beide *a*'s in „bl*a*nk*a*" bv. klinken verschillend en anders dan de *a* in „m*a*g". Ook de *o* in „nog" is niet de Esperanto-*o*. De g-demonstratie in „garcon", „gut" en „goal" had gerust achterwege kunnen blijven in DIT boek. Gevaarlik vonden we de aanbeveling van de tussenvoeging van *j* en *w*. In een natuurlike uitspraak ontstaan de *juiste* tussenklanken vanzelf. Het aanleren van de uitspraak van „SC" vinden we erg omslachtig en niet doeltreffend. Er is verschil tussen „*suba*" en „*malsupra*", „*supera*" en „*supra*". Dit verschil is in het leerboek verwaarloosd. Waar „kontenta PRI" en „morti PRO" mogelik is vinden we het JE-gebruik foutief.

Deze zwakke plaatsen vermelden we, opdat bij een herdruk de volmaaktheid nog meer benaderd kan worden. Want we zijn er

van overtuigd, dat velen dit boek, met plezier en met nut zullen gebruiken. Een grote verdienste zal ook zijn, dat een Esperantist, die dit boek gebruikt, tot het einde toe Esperanto een „gemakkelike" taal zal blijven vinden.

VAN HET HOOFDBESTUUR (nagekomen mededeeling.)

KORT VERSLAG HOOFDBESTUURSVERGADERING

gehouden te 's-Bosch op 25 Juni 1933.

De notulen der vorige bestuursvergadering werden gelezen en goedgekeurd.

De bestuursfuncties werden verdeeld als volgt:

1e secretaris P. J. v.d. Burgt, Engelschestr. 23A, Bergen op Zoom,

2e secretaris P. Brand,

Penningmeester L. Weyts (herkozen),

2e voorzitter F. Marrevee (herkozen).

De orgaan-commissie E.K.-N.K. heeft haar werkprogram reeds rondgezonden en opdrachten aan verschillende leden gegeven. Aan Frater Wigbertus van Zon is door het bestuur verzocht de functie van secretaris te aanvaarden.

Besloten is, dat elk hoofdbestuurslid in de plaatsen in zijn streek de afdeelingen van tijd tot tijd zal bezoeken ten einde het contact tusschen H.B. en de Afdeelingen te verstevigen.

Om de Bond grooter te maken meende het H.B. propaganda- en persdienst te moeten reorganiseeren. Tot propagandachef is gekozen de Heer F. Marrevee.

De bestaande persdienst (in combinatie met den Heer de Wolf) zal worden geliquideerd. Als perschef van N.K. wordt gekozen de Heer J. H. Westen.

Het 25-jarig jubileum van N.K. zal gevierd worden in de 2e week van Aug. '34. Hieraan zal gecombineerd worden de jaarvergadering en zoo mogelijk een I.K.U.E.-Congres.

Om het jubileum, voor onze katholieke esperanto-beweging van groote waarde, zoo goed mogelijk te doen slagen is geld noodig. De afdeelingen worden daarom dringend verzocht al vast een klein of groot sommetje voor dit doel te reserveeren. De Heer Penders zal het beheer hiervan op zich nemen.

Nadere bijzonderheden omtrent een en ander in volgend nummer.

De vergadering duurde van 12 tot ongeveer 20 uur, met korte pauze.